

UNA REFORMA FISCAL JUSTA I VERDA

10 MESURES BÀSIQUES

Novembre 2024

En els últims anys un grup d'organitzacions socials, de cooperació per al desenvolupament, sindicals i ecologistes hem demanat¹ al Gobierno una reforma fiscal progressiva i verda per sortir del marc de la denominada *austeritat 2.0* imposat per les noves normes fiscals europees i avançar cap a **un marc de responsabilitat fiscal dels diners públics per una economia més justa i resilient** al servei de les persones i del planeta. És fonamental que els compromisos derivats del pla fiscal estructural enviat el 15 d'octubre de 2024 pel Gobierno a la Comissió Europea es desenvolupin garantint l'espai fiscal necessari per a una transició ecològica justa i els drets socials².

Espanya segueix per sota de la mitjana europea en pressió fiscal -36,8% enfront del 41,7%-. És a dir, **existeix un ampli marge per a tenir una fiscalitat més justa**, augmentar la progressivitat dels impostos a la renda, al capital i al patrimoni, i tancar de manera permanent els forats de la fiscalitat corporativa. De la mateixa manera, **és fonamental sortir de la cua de la fiscalitat verda** -els impostos verds representen només un 1,5% del PIB enfront del 2% de la mitjana de la UE-. És moment de treure del calaix el *Llibre blanc de la reforma fiscal* i avançar en mesures que conciliïn el “final del món” amb el “final de mes”.

¹ [CARTA GOBIERNO plan fiscal estructural nacional junio 2024.docx](#) y [Carta gobernanza económica UE marzo2023](#)

² [Austeridad | ¿Tenemos un plan para la gente y las futuras generaciones? - El Salto - Edición General](#)

En aquest sentit, hi ha deu mesures urgents per una reforma fiscal amb focus en el benestar col·lectiu:

1. Fer un pas més enllà en la tributació temporal sobre els beneficis extraordinaris de la banca i les empreses energètiques i **definir un impost permanent per gravar els “beneficis caiguts del cel”, motivat principalment per les posicions de poder monopolístic**, en sectors estratègics on el poder dels grans oligopolis treu rendes de la ciutadania de manera estructural i compromet el benestar de la majoria.
2. **Reformar l’Impost de Societats**, posar fi a la transferència de beneficis corporatius als paradisos fiscals i limitar les múltiples deduccions i bonificacions de què es beneficien les grans empreses.
3. **Acabar amb els privilegis del règim especial de les Societats Anònimes Cotitzades d’Inversió Immobiliària (SOCIMI)** i de les societats d’inversió com les de capital variable (SICAV) o d’Inversió Lliure (SIL), que fomenten la financerització de l’habitatge i de les terres agrícoles perjudicant el benestar col·lectiu i representen un privilegi regressiu en favor de grans patrimonis.
4. **Impost a ultrarics**, via modificació i reforçament de l’Impost de Solidaritat de Grans Fortunes i en línia amb la proposta “Zucman” que s’està negociant al G20 amb el lideratge del Brasil, el suport del Gobierno de España i el clamor de la ciutadania³. A Espanya hi ha aproximadament 27 mil·lionaris i 852 persones amb un patrimoni de més de 30 milions d’euros.
5. **Un impost al luxe per danys ambientals a jets, iots, SUV’s, etc.** En termes d’emissions per càpita, una persona de l’1% més ric contamina 17 vegades més que una persona de la meitat de la població amb menys ingressos⁴. Un vol en jet privat contamina 10 vegades més que l’equivalent a un vol comercial ordinari i qui l’utilitza emet gairebé el mateix que una persona europea de mitja en un any⁵.

³ [TAX THE RICH](#)

⁴ [Los millonarios generan más emisiones de carbono en 90 minutos que una persona promedio en toda su vida | Oxfam International.](#)

⁵ [Tres aeropuertos españoles entre los cinco que reciben más vuelos de jets privados en Europa - ES | Greenpeace España](#)

6. **En relació a gravar millor les rendes altes: augment de la progressivitat de l'IRPF i de l'impost del patrimoni, amb focus especial en els trams més elevats de renda, acabant amb el tracte favorable del capital financer respecte a les rendes del treball i suprimint beneficis fiscals de caràcter regressiu. Establiment d'un tipus mínim comú d'impostos de successions i donacions entre les diferents comunitats autònomes.**
7. **Impost progressiu a propietaris d'habitatges buits segons el nombre, pujada de l'IVA per a pisos turístics i pròrroga i ampliació de tres anys de la bonificació en l'IRPF per millores de rehabilitació energètica** – aïllament i instal·lació de sistemes basat en energies renovables, com autoconsum individual o col·lectiu – en l'habitatge habitual.
8. **Revisar en verd la fiscalitat en el transport que és la major font d'emissions d'efectes de gas hivernacle: acabar amb l'amnistia fiscal de querosè que afavoreix a les companyies aèries -4.610 milions d'euros d'exempcions el 2022 – i augmentar la progressivitat de l'impost de matriculació de nous vehicles de combustió.** Al mateix temps, **prolongar un any més les ajudes al transport públic a les ciutats**, mesura que ha contribuït a reduir les emissions i incrementar-ne l'ús. **El 2026 hauria d'estar disponible un abonament únic de transport** amb tarifa plana a un preu assequible per a tot el territori⁶.
9. **Establir un IVA progressiu de l'electricitat** segons nivells de consum per càpita, començant en 0% per a consums inferiors i per a l'autoconsum i pujant de manera progressiva en trams fins al 16%. **Reduir l'IVA dels aliments ecològics**, saludables i de proximitat.
10. **Elaborar una veritable llista de paradisos fiscals i augmentar les capacitats i recursos per lluitar contra l'evasió fiscal i la planificació fiscal agressiva**, especialment dels tècnics del Ministeri d'Hisenda, i augmentar les plantilles de l'Agència Tributària, Hisendes Forals i Agències i Serveis tributaris autonòmics per aconseguir la mitjana ponderada de les administracions tributàries europees. L'evasió fiscal de les elits a Espanya és de 140 mil milions d'euros a l'any, suficient per a doblar els recursos de l'acció climàtica.

⁶ [Greenpeace propone la creación de "T-lleva", un abono único de transporte para moverse de forma sostenible por todo el país](#)

Un major espai fiscal implica una major responsabilitat i exigència en l'ús de la despesa pública i la seva contribució eficaç al benestar de la ciutadania. Per això és fonamental que els recursos recaptats serveixin efectivament per a reforçar una transició ecològica justa i democràtica i garantir polítiques públiques en drets fonamentals de les persones com l'accés a uns serveis públics de qualitat en sanitat i educació pública, protecció social, habitatge, acollida i inclusió, vida lliure de violències, aigua i energia neta, transport públic i alimentació sana. S'han d'incentivar les inversions públiques que redueixin les desigualtats, que fomentin una cooperació internacional, millorin les condicions laborals (productives i reproductives) i reforcin els drets recollits a la Carta Social Europea.

Espanya necessita urgentment una reforma fiscal justa i verda⁷ que elimini els privilegis fiscals de les elits i democratitzi l'economia a favor de la ciutadania i les futures generacions.

El moment és ara.

Signen,

⁷ <https://institut-rousseau.fr/wp-content/uploads/2024/05/RTNZ-Annexes-Spain-V4PAO.pdf>

ASOCIACIÓN DE INVESTIGACIÓN Y ESPECIALIZACIÓN SOBRE TEMAS IBEROAMERICANOS

